

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมสร้างตนเอง
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

๑. วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒. กรอบแนวคิด นิยามตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (1940) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

๓. กรอบแนวคิดและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤตินิยมชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ

ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการกบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๔. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่ คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริต ด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเอียดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไป มีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่อง ของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับการใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

→ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

→ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์โอกาส (Likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้ง
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้ง
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้ง
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้ง
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑ ครั้ง

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้นเลย (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ผลกระทบ (Impact)

๑) ทางด้านการเงิน

ผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหาย ๑๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

๒) ไม่ใช่ทางการเงิน

ผลกระทบ (Impact)	
๕	<ul style="list-style-type: none">- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม- เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	<ul style="list-style-type: none">- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ- ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	<ul style="list-style-type: none">- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง- มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	<ul style="list-style-type: none">- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส- เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	<ul style="list-style-type: none">- แทบไม่มี

เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

	สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก
	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
	สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
	สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้ คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน	กระบวนการและ ขั้นตอนการดำเนินงาน ที่เป็นความเสี่ยงการ ทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	ระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk)	

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาส ความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผล ว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผน บริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ระดับความเสี่ยง และมาตรการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ลำดับที่	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการรับสินบน	กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นความเสี่ยงต่อการทุจริตและรับสินบน	ระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk)	
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การเรียกรับสินบนในขั้นตอนการขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๔	๓	๔ (สูง)	<p>๑. มีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน อย่างน้อยจะต้องมีการระบุระยะเวลาแล้วเสร็จในการพิจารณาอนุญาต ขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต อัตราค่าธรรมเนียม และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๒. มีการกำหนดหลักเกณฑ์และตรวจสอบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน</p> <p>๓. มีการกำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และช่องทางการแสดงความคิดเห็นให้กับประชาชน</p> <p>๕. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้มีทัศนคติ และค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต</p>

ลำดับที่	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการรับสินบน	กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นความเสี่ยงต่อการทุจริตและรับสินบน	ระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk)	
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การเรียกรับสินบนในขั้นตอนการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	๔	๓	๔ (สูง)	<p>๑. เจ้าหน้าที่ศึกษาขั้นตอนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง</p> <p>๓. มีการกำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และช่องทางการแสดงความคิดเห็นให้กับประชาชน</p> <p>๕. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้มีทัศนคติ และค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต</p>

ลำดับที่	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการรับสินบน	กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นความเสี่ยงต่อการทุจริตและรับสินบน	ระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk)	
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับสินบนในขั้นตอนคัดเลือกผู้เสนอราคาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	๔	๓	๔ (สูง)	<p>๑. ผู้บริหารมีการประกาศนโยบายและแสดงเจตจำนงของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)</p> <p>๒. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางอื่น ๆ ให้กับสาธารณชน ได้รับทราบ</p> <p>๓. มีการกำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และช่องทางการแสดงความคิดเห็นให้กับประชาชน</p> <p>๕. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้มีทัศนคติ และค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต</p>

ลำดับที่	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการรับสินบน	กระบวนการงานและขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นความเสี่ยงต่อการทุจริตและรับสินบน	ระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ความรุนแรง (Risk)	
๔	การบริหารบุคคล	การเรียกรับสินบนในขั้นตอนการรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล	๔	๓	๔ (สูง)	<p>๑. ผู้บริหารมีการประกาศนโยบายและแสดงเจตจำนงของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)</p> <p>๒. บังคับใช้ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น และพนักงานส่วนท้องถิ่น</p> <p>๔. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และช่องทางการแสดงความคิดเห็นให้กับประชาชน</p> <p>๕. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือกิจกรรมที่แสดงพฤติกรรมของพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้มีทัศนคติ และค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต</p>